

Kontraktmodel for varmeforsyning fra solvarmeanlæg

August 2010

Projektet "Udvidelse af biomasse og solvarmeanlæg i offentlige og private bygninger via energitjeneste-begrebet (Bio-Sol-ESCO)" støttes af den Europæiske Kommission gennem IEE programmet (kontrakt nr. IEE/07/264).

Eneansvaret for indholdet i denne rapport ligger hos forfatterne. Den repræsenterer ikke det Europæiske Fællesskabs synspunkter. Den Europæiske Kommission kan ikke drages til ansvar for brug af oplysningerne heri.

Indholdsfortegnelse

1.1	Prøve kontrakt for levering af varmeenergi fra solvarmepanel.....	4
1.2	Kontrakt	4
1.3	Energi specifikation	4
1.4	Kontraktens varighed	8
1.5	Kvantitet.....	8
1.6	Pris	8
1.7	Levering af energi	9
1.8	Varmeydelse	10
1.9	Betalingsbetingelser.....	11
1.10	Øvrige klausuler	11
1.11	I tilfælde af tvister.....	12
1.12	Force Majeure.....	12
1.13	Tredje parts rettigheder	13
1.14	Gældende lovgivning og værneting	13

1.1 Prøve kontrakt for levering af varmeenergi fra solvarmepanel

Kontrakt mellem <LEVERANDØR> og <SLUTBRUGER> om levering af varmeenergi fra solenergi til <STED>.

Indledning:

- a) <LEVERANDØR VIRKSOMHEDENS NAVN> er et privat/offentlig virksomhed, med hjemsted ved <ADRESSE>, CVR-nr. XXXX, i det følgende benævnt som “leverandøren”;
- b) <SLUTBRUGERS NAVN> er et privat/offentlig virksomhed, med hjemsted ved <ADRESSE>, CVR-nr. XXXX, i det følgende benævnt som “slutbrugeren”;
- c) <<ADRESSE> er det sted (ejet og) drevet af slutbrugeren, hvor leveringen af leverandørens varmeenergi udledt fra solenergi er påkrævet, i det følgende benævnt som “stedet”.

1.2 Kontrakt

- 1.2.1 Leverandøren forpligter sig til at levere til slutbrugeren og slutbrugeren forpligter sig til at købe fra leverandøren, varmeenergi genereret fra solenergi til de specifikationer, for den periode, til den pris, og på de vilkår og betingelser beskrevet nedenfor.
- 1.2.2 Med hensigt på at bevare kontrollen over den nødvendige kvalitet, forpligter slutbrugeren sig til, at hverken købe eller bruge solenergi fra andre kilder eller leverandører med mindre, at leverandøren ikke er i stand til at levere eller overholde kravspecifikationerne for solenergi.

1.3 Energi specifikation

1.3.1 Solenergi

Grænsebetingelserne, hvorunder en ESCo har brug for at overveje og tage beslutning om installation og drift af et solvarmeanlæg, vil være ganske varierende. Processen vil være anderledes for et stort anlæg monteret på jorden, som har tilførsel til et lokalt varmenetværk end for et system, der er monteret på en beboelsejendom. Ikke desto mindre har ESCo behov for en struktureret og pålidelig målrettet revisionsprocedure for solvarmeanlæg, såvel som teknisk grundlag for forundersøgelser, beslutningstagning og planlægning. Den præsenterede revisionsproceduren i dette afsnit anbefaler følgende trin:

- a) Først udfører initiativtageren for ESCo projektet, dette kan være ejeren eller ESCo selv, en grundlæggende indsamling af data for at få et overblik over den generelle situation og muligheder for installation af solvarmeanlægget og for at indgå en kontrakt som ESCo.

- b) Et energikoncept for anlægget skal udarbejdes, hvor integration af solvarmeanlægget med anden vedvarende energi, energieffektivitet og konventionelle teknologier præsenteres.
- c) Et besøg til anlægget eller byggepladsen skal organiseres sammen med alle de partnere, som er involveret i udførelsen af projektet.
- d) Om nødvendigt, skal et kortsigtet opmålingsprogram (6 - 8 uger) udføres for at verificere energieffekten.

1.3.1.1 Afgørende aspekter af procedurerne for måling og verificering (M&V)

ESCO skal undersøge de afgørende aspekter af procedurerne for måling og verificering (M&V). Formålet med måling og verificering af anlægget (M&V), er at ESCO driver og vedligeholder solvarmeanlæg i længere perioder og fakturerer den producerede varmeenergi til kunden. ESCOs rolle medfører særlige mål og krav til den procedure for måling og verificering, der anvendes til solvarmeanlæg.

De specifikke mål for M & V er:

- omkostningseffektiv kontrol af anlægget
- overvågning af en optimal drift af anlægget
- måling af varmen, der skal faktureres til kunden
- hurtig fejlfinding

Tilsvarende krav er:

- fjernliggende tilgængelighed over data af systemets status og fjernadgang til kontrolparametre
- certificerede varmemålere med tilstrækkelig nøjagtighed
- rutiner til fejlanalyse integreret i kontrolsoftwaren
- Simple fjernovervågning og kontrolteknikker af anlægget
- kontrolenheder anvendt til store solvarmeanlæg

Styringen af solvarmeanlæg er generelt set ikke kompliceret; dog skal flere enkeltheder med hensyn til deres kontrolstrategier tages i betragtning og efterfølges for at sikre en optimal drift.

I princippet skal en eller to typer af kontrolenheder anvendes ved solvarmeanlæg:

- frit programmérbare mainframe kontrolenheder
- frit programmérbare solar kontrolenheder

Mainframe kontrolenheder tilbyder den maksimale frihed med hensyn til deres konfiguration og udvidelse til dataopsamling, behandling og fjernadgang.

Frit programmérbare solar kontrolenheder, fremstillet af specialiserede producenter, tilbyder prækonfigurerede rutiner for disse særlige forhold og dermed en mere pålidelig drift. Flere kommercielle produkter er til rådighed og kan udvides til dataopsamling, behandling og fjernadgang.

Solstråling er den grundlæggende energitilførsel til solvarmeanlægget og skal måles for at kunne vurdere anlæggets varmeproduktion. Data for stråling skal hovedsagligt bruges til daglige, månedlige eller årlige ydelseskontroller af systemet, så derfor er der ikke behov for højt niveau målinger.

I de fleste tilfælde måles kun den samlede stråling (ingen adskillelse af lysstråle og diffus stråling).

En af to mulige sensortyper skal benyttes:

PV sensorer, der på grund af deres bølgelængde afhængige sensitivitet har en ret begrænset nøjagtighed og pyranometere, der fungerer mere nøjagtigt grundet en termisk effekt. Klasserne for nøjagtighed er defineret i ISO 9060, der er ensbetydende med nøjagtigheder for den målte daglige stråling på cirka $\pm 3\%$ for sekundær standard, $\pm 5\%$ for første klasses instrumenter og $\pm 10\%$ for anden klasses instrumenter. Pyranometere er følsomme mod sensor forurening og skal rengøres med regelmæssige mellemrum, afhængig af de faktiske og lokale forureningsforhold.

Et alternativ til måling af stråling kan være data indhentet fra satellitbilleder. Disse data kan vise høje afvigelser for øjeblikkelige målinger, men giver rimelige gode aftaler på en månedlig basis. Nøjagtigheder vs. jord-målte data på $< 5\%$ er rapporteret. En database for satellitstråling blev udviklet under Satel-Light projektet (www.satel-light.com).

1.3.1.2 Måling af temperatur

Muligheden for temperaturmålinger på flere steder i systemet skal bruges til at opdage mulige fejl og fejlkilder (f.eks. for høje returtemperaturer på solfangerfeltets kredsløb).

Mest almindelige brugte temperaturfølere er platin-modstand-termometre af PT 100, PT 500 eller PT 1000 klassen. Grundlæggende anbefalinger ved installation af temperaturfølere er:

- Følere skal være i termisk kontakt med målingsmaterialet (velisolerede dykrørsfølere end clamp-on følere)
- Følere og kabler installeret i solfangerkredsen bør være resistente op til $200\text{ }^{\circ}\text{C}$
- 2-leder kabler er tilstrækkelige til kontrol formål. For måling anbefales 4-leder kabler for at eliminere kabellængde påvirkninger.

1.3.1.3 Varmemåling

De ultrasoniske varmemålere er teknisk det mest avancerede i dag og skal benyttes. De indeholder ingen bevægende dele og derved ingen slidtage samt har lang levetid, og det betyder lave vedligeholdelsesomkostninger for ESCo.

Varmeenergien, der transporteres gennem rør måles ved hjælp af følgende formel: $Q_p = V_p \times \rho \times c_p \times \Delta T$. Varmemålere har faste værdier for ρ og c_p (det er vigtigt, at indtaste den korrekte mængde af frostvæske!), og de måler V_p og ΔT via forsyningen og returtemperaturer. V_p måles uden nogen bevægende del af en ultrasonisk impuls (måling af signal overgangstid), og temperaturen er normalt målt af PT100 eller PT500 temperaturfølere, afhængig af den specifikke model.

1.3.1.4 Overvågning af pumper og ventiler

I tilfælde af, at der tages tidsserier fra stråling og temperaturdata, anbefales det at overvåge tilstanden for pumper og ventiler for at identificere eventuelle uoverensstemmelser i kontrolstrategien.

1.3.1.5 Kontrol af online funktionen

De fleste kontrolenheder har en funktion til online kontrol af anlægget, dvs. at relevante temperaturer og tilstande kontinuerlig kontrolleres op imod de funktionskriterier, der er implementeret i kontrolsoftwaren. I tilfælde af, at et af kriterierne ikke matcher, sendes en

advarsel til anlæggets operatør for at straks opfange eventuelle driftsproblemer. Opfyldte kriterier skal være:

- betydelig irradians, men pumpen er deaktiveret
- natperiode, men pumpen er aktiveret eller solfangeren er varm
- pumpen er aktiveret og temperaturforskellen mellem solfangerkredsens flow og returrør er usædvanlige store
- pumpen er aktiveret og temperaturforskellen mellem solfanger og solfangerkredsens flowrør er usædvanlige store
- systemets tryk er lavt (hvis målt)

1.3.1.6 Kontrol af daglig ydelse

Et diagram over anlæggets daglige ydelse vs. daglig stråling giver mulighed for en simpel kontrol af anlæggets effektivitet skal laves. Under almindelige driftsperioder, skal målepunkterne udgøre en lineær afhængighed af disse to størrelser.

Programmer såsom TSOL eller TRNSYS gør det muligt at producere mere raffinerede korrelationer mellem den forventede ydelse af anlægget, strålingen, belastningen og andre relevante størrelser. Sådanne sammenhænge giver bedre mulighed for at vurdere den faktiske effektivitet af solvarmeanlæg. Denne form for kontrol skal være automatisk og implementeret i kontrolsoftwaren.

1.4 Kontraktens varighed

- 1.4.1 Denne kontrakt er for perioden <XX> og vil påbegynde den <DATO> og slutte den <DATO>, (med en formel revision efter de første seks måneder af kontrakten og derefter årligt for at vurdere behovet for eventuelle justeringer af kontrakten). Eventuelle justeringer skal aftales i fællesskab mellem slutbruger og leverandør. Hvis leverandøren eller slutbrugeren ikke kan komme til enighed eller imødekomme justeringer, kan hver part opsige kontrakten efter 3 måneder, hvis det ønskes.
- 1.4.2 Denne kontrakt kan forlænges efter aftale mellem begge parter ikke mindre end tre måneder inden den oprindelige kontrakt udløber.
- 1.4.3 I tilfælde af, at en af parterne ikke overholder deres kontraktmæssige forpligtelser i henhold til denne aftale, har den anden part ret til at opsige kontrakten med tre måneders varsel, medmindre en sådan misligholdelse af kontrakten blev afhjulpet af den misligholdende part til en rimelig tilfredsstillelse for den ikke-misligholdende part. Hvis eventuelle væsentlige overtrædelser er begået af en af parterne, som, efter rimelig vurdering af den ikke-misligholdende part, ikke kan blive afhjulpet inden for 10 arbejdsdage, kan den ikke-misligholdende part straks opsige denne aftale skriftligt.

1.5 Kvantitet

Den minimale aftagelse af varme under den angivne kontraktperiode vil være XX megawatt timer (MWh), svarende til det forventede årlige varmebehov for anlægget normaliseret mod data for relevante regionale graddage. Slutbruger er forpligtet til at købe varmeenergi baseret på det forventede årlige behov og til den takst, der er angivet i klausul 1.6.1, medmindre leverandøren ikke er i stand til at levere den relevante mængde af energi, der er nødvendig for at producere det nævnte varmebehov, af andre årsager end slutbrugers misvedligeholdelse af kedlen eller denne ikke er i stand til at acceptere leveringen. Leverandøren er ikke forpligtet til at levere energi ud over den mængde, der kræves for at levere den minimale aftagelse af varme.

1.6 Pris

- 1.6.1 Prisen for levering af varme til slutbrugeren vil være baseret på følgende takst(er) op til <DATO FOR ÅRLIG REVISION (Se klausul 1.6.2)>:
- €X/MWh pr. forbrugt varmeeenhed med minimum samlede aftagelse;
 - €X/MWh fast afgift / administrativ afgift på månedsbasis;
 - €X/MWh driftsafgift, for at tage højde for forskelle i driftseffektiviteten.

- 1.6.2 Valgfri klausul [se vejledningsnotater] (overstreges efter behov): Et ekstra administrationsgebyr for drift og vedligeholdelse af kedlen og tilhørende udstyr (såsom varmevekslere, fordelingspumper, lagring og tilførselsmekanismer) til en pris på €XX/MWh maksimal kapacitet for kedlen pr. år er gældende.
- 1.6.3 Prisen for varme opgraders årligt [se vejledningsnotater] og stiger i <MÅNED> hvert år med det beløb som aftalt med slutbrugeren og i overensstemmelse med klausul 1.4.

1.7 Levering af energi

- 1.7.1 Solenergi vil blive leveret af solfangeranlægget og lagret i en vandtank.
- 1.7.2 En risikovurdering og redegørelse for metoder skal udarbejdes ikke senere end 5 arbejdsdage inden første leveringsdato angivet i denne kontakt, efterfulgt af et indledende besøg på stedet og diskussion med slutbrugeren, for at tage højde for farerne på stedet og risici for fodgængere, køretøjer og ejendomme på stedet under energileveringen og aflæsning. Dette skal formelt gennemgås en gang årligt eller når der observeres ændringer af farer og risici på stedet. Leverandøren er ikke ansvarlig for slutbrugeren eventuelle forsinkelser eller tab som en direkte følge af slutbrugers manglende overholdelse af enhver anbefaling i risikovurderingen og metoderedegørelsen.
- 1.7.3 Ved forsendelser af alle sendinger af biomasse/solenergi, skal leverandøren sende en følgeseddel og en kvalitetserklæring til slutbrugeren via e-mail eller fax. En papirkopi af følgesedlen skal gives til slutbrugeren ved stedet (stederne) med levering for hver sending.
- 1.7.4 Slutbrugeren skal anmode om levering af energi med et varsel på mindst XX dage.
- 1.7.5 I tilfælde af krav om levering af energi inden for varslingsperioden angivet i klausul 3.6.4, vil et tillægsgebyr på €XX blive pålagt for at dække omkostningerne i forbindelse med en nød levering. For at undgå tvivl, vil leverandøren ikke være forpligtet til at efterkomme anmodninger om leveringer, hvis varslingsperioden er mindre end det angivne i klausul 1.7.4.
- 1.7.6 Ansvar for kontrol af lagerniveauet og informere leverandøren om behovet for levering af solenergi ligger hos leverandør/slutbruger (overstreges efter behov).
- 1.7.7 Medmindre andet er aftalt på forhånd med køberen, skal leveringer foretages mellem kl. XX.00 og kl. YY.00, eller på ethvert andet tidspunkt aftalt med slutbrugeren på forhånd mellem mandag og XXX dag.
- 1.7.8 Hvis en leverance ikke kan foretages inden for det tidsrum angivet i bestillingen og hele eller dele af leverancen ikke kan foretages på grund af forhindringer på slutbrugers sted, som er uden for leverandørens kontrol, vil leverandøren være berettiget til kompensation til dækning af transportudgifter og betaling af et ekstra tillæg på XX % af den forventede varmeproduktion af den bestilte energi, medmindre

slutbrugeren oplyser leverandøren om de fornævnte forhindringer inden for varslingsperioden angivet i klausul 1.7.4 ovenfor.

- 1.7.9 Ved levering af energien til slutbruger, skal slutbruger visuelt kontrollere at den leverance er i overensstemmelse med den aftale specifikation (se klausul 1.8 prøvetagning).
- 1.7.10 Hvis den visuelle kontrol afslører, at biomassen/solenergien ikke er i overensstemmelse med den aftale specifikation, har slutbrugen ret til at afvise hele leverancen. I tilfælde af, at det ikke er visuelt muligt at kontrollere energileverancen inden den er lagret, kan slutbrugeren forbeholde sig ret til at afvise biomassen/solenergien inden for 24 timer efter leveringen. Hvis afvisning sker, er leverandøren forpligtet, efter egen regning, at yde erstatningsenergi så hurtigt som muligt for at sikre fortsat drift af kedlen.
- 1.7.11 Leverandøren er ansvarlig for omgående oprydning efter eventuelt spild af det oplagrede under aflæsning og skal sørge for passende redskaber til at klare denne opgave.
- 1.7.12 Leverancens indhold skal forblive leverandørens risiko indtil leveringen er sket til stedets lagringsanlæg.
- 1.7.13 Ved overdragelse af solenergien til slutbrugeren, bliver slutbruger ansvarlig for at sikre, at biomassen/solenergien holdes inden for passende miljøparametre for ikke at kompromittere netto brændværdien og dermed varmeydelsen af biomassen/solenergien. Leverandøren er ikke ansvarlig for eventuelle tab eller skader på lageret, når slutbrugen har undladt at overholde denne klausul 1.7.13.
- 1.7.14 Leverandøren garanterer, at al solenergi i henhold til vilkårene i denne aftale, skal være fra [indsæt oplysninger om kilde].

1.8 Varmeydelse

- 1.8.1 Installationen og den effektive drift af en passende varmemåler til at registrere varmeydelsen fra kedlen er slutbrugers ansvar. (medmindre klausul 1.6.2 er blevet omfattet af den kontraktmæssige aftale, hvorved ansvaret påhviler leverandøren).
- 1.8.2 Opretholdelsen af daglige logfiler for varmeydelsen er påkrævet af slutbruger, og disse skal indsendes til leverandøren i et aftalt format (papirudgave og/eller elektronisk) på den XX dag i hver måned for faktureringsmæssige formål, medmindre sådanne data registreres via fjernadgang (telemetri), hvormed telemetri registreringerne skal gives til leverandøren af slutbrugeren.
- 1.8.3 I tilfælde af en tvist over slutbrugers registrerede varmeydelser, kan leverandøren frit anmode om en uafhængig kontrol af varmeydelse data (inklusive retten til at teste varmmåleren), og enhver tvist skal behandles i overensstemmelse med klausul 3.11.
- 1.8.4 Regelmæssig fjernelse og bortskaffelse af aske i overensstemmelse med kedelproducentens anbefalede vejledninger og planlagt service skal udføres for at

sikre renligheden af de varmeoverførende overflader og dermed optimal drift af kedlen og medmindre leverandøren kontraktmæssigt er blevet overdraget ansvaret for vedligeholdelse af kedlen og det tilhørende anlæg, er leverandøren ikke ansvarlig for eventuelle tab, skader eller reduceret varmforsyning, der er opstået på grund af slutbrugerens manglende overholdelse af denne klausul.

- 1.8.5 Vedligeholdelse af kedlen og tilhørende udstyr i overensstemmelse med producentens anbefalede vedligeholdelsesplan, påhviler alene slutbrugerens (medmindre klausul 1.6.2 er blevet inkluderet i den kontraktmæssige aftale, hvorefter hele ansvaret påhviler leverandøren).
- 1.8.6 Nedbrud af kedlen eller driftsmæssige problemer, som er en direkte følge af manglende eller dårligt udført vedligeholdelse/service, misbrug eller fejl, er ikke leverandørens ansvar. I dette tilfælde, vil enhver omkostning, der afholdes af leverandøren, som følge af, at leverandøren ikke kunne levere varme, vil disse omkostninger blive opkrævet af slutbrugerens, i henhold til oplyste takster i klausul 3.5.
- 1.8.7 Hvis, som følge af leverandørens manglende evne til at levere solenergi, er slutbrugerens forpligtet til at benytte et reserveanlæg, der drives af fossile brændstoffer, og leverandøren vil betale for reserveanlæggets varmeproduktion indtil det tidspunkt, hvor kedlen kan forsynes med solopvarmet vand. Såfremt slutbrugerens ikke har et reserveanlæg, vil leverandøren ligeledes leje et midlertidigt opvarmningssystem på egen bekostning.

1.9 Betalingsbetingelser

- 1.9.1 Leverandøren vil fakturere slutbrugerens på månedsbasis, den XX dag i hver måned ud fra den takst, der er angivet i klausul 1.6.
- 1.9.2 Betalingen skal finde sted XX dage efter fakturadato.
- 1.9.3 I tilfælde af, at eventuelle betalinger er forfaldne, forbeholder leverandøren sig ret til at nægte at foretage flere leverancer, indtil alle udestående fakturaer er blevet betalt.
- 1.9.4 Udestående fordringer vil blive opkrævet renter til en rentesats svarende til den daglige offentliggjorte Bank XXX basisrente plus X%.

1.10 Øvrige klausuler

- 1.10.1 Leverandøren vil holde slutbrugerens skadesløs imod eventuelle skader på udstyr til håndtering af brændstof og forbrænding forårsaget af leverandøren eller leveringen af træflis ikke er i overensstemmelse med specifikationerne fremsat i klausul 1.3.1, 1.3.2 og 1.3.3.
- 1.10.2 Leverandøren vil have en ansvarsforsikring på €XXX

1.10.3 Leverandørens ansvar i henhold til denne aftale (herunder nogen eventuelle erstatninger) er begrænset til [se vejledningsnotater].

1.11 I tilfælde af tvister

1.11.1 I tilfælde af tvister om levering, kvalitet af energi eller andre spørgsmål, vil begge parter søge løsning ved hjælp af konsultation og diskussion. Til at begynde med, skal den part, som ønsker at bringe tvisten til opmærksomhed for den anden part, gøre det skriftligt. Den anden part skal skriftligt besvare dette inden for 5 arbejdsdage efter modtagelse af notifikationen om en potentiel konflikt. Når den potentielle konflikt vedrører spørgsmål om enten leverandørens eller slutbrugerens sted, vil et fælles møde på stedet normalt finde sted inden for 8 arbejdsdage efter den potentielle konflikt blev forelagt for den anden part.

1.11.2 Når der er blevet enighed om en løsning efter et eller flere møder, herunder fællesmødet på stedet (hvis relevant), skal denne løsning fremlægges skriftligt og underskrives af begge parter.

1.11.3 Hvis en løsning ikke kan aftales efter adskillige forsøg, vil parterne forsøge at bilægge konflikten ved mægling i overensstemmelse med fastsættelsen XXX. Medmindre andet er aftalt mellem parterne, vil mægleren være udpeget af XXX.

1.12 Force Majeure

1.12.1 En part, forudsat at denne har overholdt bestemmelserne i klausul 1.12.3, må ikke krænke denne aftale, eller være ansvarlig for eventuelle fejl eller forsinkelser i opfyldelsen af enhver forpligtelse i henhold til denne aftale (og underlagt klausul 1.12.4, tidspunktet for udførelsen af disse forpligtelser skal tilsvarende forlænges), der opstår fra eller tilskrives handlinger, begivenheder, udeladelser eller uheld uden for dens rimelige kontrol (Force Majeure situation), herunder, men ikke begrænset til noget af det følgende:

- a) Naturkatastrofer, herunder, men ikke begrænset til brand, oversvømmelse, jordskælv, storm eller andre naturkatastrofer;
- b) krig, trusler om eller forberedelse til krig, væbnet konflikt, pålæggelse af sanktioner, embargo, afbrydelse af diplomatiske relationer eller lignende handlinger;
- c) overholdelse af enhver lov;
- d) brand, eksplosion eller hændelige skader;
- e) ekstreme ugunstige vejrforhold;
- f) kollaps af bygningskonstruktioner, fejl på anlægsmaskiner, maskiner, computere eller køretøjer;
- g) enhver arbejdskonflikt, herunder, men ikke begrænset til strejker, faglige aktioner eller lockout;
- h) Manglende ydelser fra leverandører eller underleverandører (af andre end virksomheder i samme gruppe, som den part, der påberåber sig denne klausul); og (l)

afbrydelse eller nedbrud ved forsyningselskaber, herunder, men ikke begrænset til elektricitet, gas eller vand.

- 1.12.2 Den part, der ikke er berørt af Force Majeure situationen, er berettiget til at få ophævet sine forpligtelser i samme omfang som den part, der blev ramt af Force Majeure situationen.
- 1.12.3 Enhver part, der er omfattet af en Force Majeure situation, må ikke misligholde denne aftale, forudsat at:
- a) Den omgående skriftligt meddeler den anden part omfanget og arten af Force Majeure situationen, der medfører dens manglende eller forsinkede ydelse; og
 - b) at den ikke kunne undgå påvirkningerne af Force Majeure situationen ved at træffe forholdsregler, som under hensyntagen til alle de forhold kendt af parten inden Force Majeure situationen, burde have foretaget, men ikke gjorde det, og
 - c) den har brugt alle rimelige bestræbelser på at afbøde effekten af Force Majeure situationen, for at kunne udføre dennes forpligtelser i henhold til denne aftale på en måde, der er praktisk muligt og for at genoptage opfyldelsen af forpligtelserne så snart det er praktisk muligt.
- 1.12.4 Hvis Force Majeure situationen fortsætter i en sammenhængende periode på mere end seks måneder, kan enhver part opsige denne aftale ved indgive en 14 dages skriftlig varsel til alle de andre parter. Ved udløbet af denne opsigelsesvarsel, vil aftalen ophøre. En sådan opsigelse berører ikke parternes rettigheder med hensyn til enhver misligholdelse af denne aftale, der er sket forud for opsigelsen.

1.13 Tredje parts rettigheder

- 1.13.1 En person, der ikke er en part i denne aftale, har ingen rettigheder i henhold til eller i forbindelse med aftalen.

1.14 Gældende lovgivning og værneting

- 1.14.1 Denne aftale og eventuelle tvister eller krav, der udspringer af eller i forbindelse med den eller kontraktens genstand, er underlagt og fortolkes i overensstemmelse med lovgivningen i XXX..
- 1.14.2 Parterne er uigenkaldelig enige om, at retten i XXX skal have enekompetence til at afgøre enhver tvist eller krav, der udspringer af eller i forbindelse med denne aftale eller kontraktens genstand.

Aftalt den <DATO>

Navn.....
(På vegne af <SLUTBRUGER>)

Stilling

Navn.....
af <LEVERANDØR>)

Stilling(På vegne